

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

F

Paper-II

SOCIAL WORK

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

1. (Signature)

(Name)

Seat No.

(In words)

2. (Signature)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

AUG -20215

Time Allowed : 1¼ Hours]

[Maximum Marks : 100

Number of Pages in this Booklet : 28

Number of Questions in this Booklet : 50

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 50 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
- There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणास दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळी वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळ्या करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खुण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

AUG-20215/II

SOCIAL WORK**Paper II****समाजकार्य****प्रश्नपत्रिका II****Time Allowed : 75 Minutes]****[Maximum Marks : 100**

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्नांची उत्तरे सोडवा.

1. Professional social work is :	1. व्यावसायिक समाजकार्य म्हणजे
(1) Problem solving process	(1) समस्या निवारण/सोडविण्याची प्रक्रिया
(2) Capacity building process	(2) क्षमता बांधणी प्रक्रिया
(3) Empowerment process	(3) सबलीकरण प्रक्रिया
(4) Service to mankind	(4) मानव सेवा
(A) (1), (2)	(A) (1), (2)
(B) (1), (2), (3)	(B) (1), (2), (3)
(C) (1), (2), (3), (4)	(C) (1), (2), (3), (4)
(D) (3), (4)	(D) (3), (4)
2. Non-judgmental attitude is related to :	2. अनिर्णयात्मक दृष्टीकोण च्या संबंधित असतो.
(A) Client	(A) अशिल
(B) Social worker	(B) समाज कार्यकर्ता
(C) Agency	(C) संस्था
(D) Incident	(D) घटना

3. The social work intervention model which involves society or community as a whole is

(A) Mezzo

(B) Macro

(C) Micro

(D) Mingo

4. Multiculturalism is :

(A) Resurgence of new culture

(B) Opposition of cultural imperialism and homogenization

(C) Refusing cultural extremism

(D) Radicalism

3. समाजकार्य मध्यस्थी प्रारूप म्हणजे ज्यात समाज किंवा समुदाय एकक यांचा म्हणून समावेश होतो.

(A) मेझो

(B) मॅक्रो

(C) मायक्रो

(D) मिंगो

4. बहुसंस्कृतीवाद म्हणजे

(A) नवीन संस्कृतीची पुनर्निर्मिती

(B) सांस्कृतिक साम्राज्यवाद आणि एकजिनसी वादास विरोध

(C) सांस्कृतिक जहालमतवाद नाकारणे

(D) आमूलाग्र सुधारणावाद

5. Ideology of non-government organizations promotes :

- (A) Intermediation between donors and the government
- (B) Empowerment of poor and marginalized
- (C) Empowerment of NGOs
- (D) Empowerment of groups

6. The concept of primary and secondary group is promoted by :

- (A) MacIver and Page
- (B) W.F. Ogburn
- (C) C.H. Cooley
- (D) Maclelland

5. स्वयंसेवी संस्थांची विचारप्रणाली वर भर देते.

- (A) देणगीदार व शासन यात मध्यस्थी
- (B) गरीब व सिमान्त यांचे सबलीकरण
- (C) स्वयंसेवी संस्थांचे सबलीकरण
- (D) गटांचे सबलीकरण

6. प्राथमिक व दुय्यम गट ह्या संकल्पना यांनी पुरस्कृत केल्या :

- (A) मॅकआयव्हर आणि पेज
- (B) डब्ल्यू. एफ. आगबर्न
- (C) सी. एच. कूले
- (D) मॅक्लेलँड

7. Tribal communities in India traditionally believe in :	7. भारतातील आदिवासी जमाती परंपरेने वर विश्वास ठेवतात
(A) Hinduism	(A) हिंदुत्ववाद
(B) Buddhism	(B) बौद्धवाद
(C) Animism	(C) जिवात्मवाद
(D) Christianity	(D) ख्रिस्तवाद
8. As per 2011 census sex ratio (Female per 1000 males) in Maharashtra is :	8. 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रातील स्त्री- पुरुष प्रमाण (एक हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण) आहे.
(A) 929	(A) 929
(B) 939	(B) 939
(C) 949	(C) 949
(D) 959	(D) 959
9. Planning Commission of India is replaced by :	9. भारताच्या नियोजन आयोगाची जागा ने घेतली आहे.
(A) 'NITI' Ayog	(A) 'निती' आयोग
(B) 'NIDHI' Ayog	(B) 'निधी' आयोग
(C) 'VIDHI' Ayog	(C) 'विधी' आयोग
(D) 'NIMI' Ayog	(D) 'निमी' आयोग

10. The book 'Welfare Economics' is written by :

- (A) P. Chidambaram
- (B) Dr. B.R. Ambedkar
- (C) Dr. Amartya Kumar Sen
- (D) Mahatma Gandhi

11. Which of the following *is not* a social legislation ?

- (A) The protection of Civil Rights Act
- (B) The Beggars Act
- (C) The Hindu Marriage Act
- (D) The Forest Conservation Act

10. 'वेलफेअर इकॉनॉमिक्स' हे पुस्तक

यांनी लिहिले आहे.

- (A) पी. चिदम्बरम
- (B) डॉ. बी. आर. आंबेडकर
- (C) डॉ. अमर्त्य कुमार सेन
- (D) महात्मा गाँधी

11. खालीलपैकी कोणता सामाजिक कायदा नाही ?

- (A) नागरी हक्क संरक्षण कायदा
- (B) भिक्षेकरी कायदा
- (C) हिंदू विवाह कायदा
- (D) वन संवर्धन कायदा

12. The practice of untouchability is abolished by the Indian Constitution in Article :

(A) 17

(B) 19

(C) 38

(D) 42

13. The Mental Health Act was enacted in :

(A) 1985

(B) 1987

(C) 1989

(D) 1990

12. भारतीय राज्यघटनेतील खालील कलमान्वये अस्पृश्यतेचे उच्चाटन करण्यात आलेले आहे :

(A) 17

(B) 19

(C) 38

(D) 42

13. मानसिक आरोग्य कायदा कोणत्या वर्षी पास करण्यात आला ?

(A) 1985

(B) 1987

(C) 1989

(D) 1990

14. The Prenatal Diagnostic Techniques Act, 1994 was passed to : (A) Control abnormalities in birth (B) Control female foeticide (C) Control domestic violence (D) Control population	14. जन्मपूर्व निदान तंत्र कायदा, 1994 कोणत्या कारणासाठी पास करण्यात आला ? (A) जन्मातील अपसामान्यता नियंत्रित करणे (B) स्त्री भ्रूणहत्या नियंत्रित करणे (C) कौटुंबिक अत्याचार नियंत्रित करणे (D) लोकसंख्या नियंत्रित करणे
15. National Institute for the Mentally Handicapped is located at : (A) Secunderabad (B) Hyderabad (C) Bengaluru (D) Chennai	15. मानसिक विकलांगासाठी राष्ट्रीय पातळीवरील संस्था कोणत्या ठिकाणी आहे ? (A) सिकंदराबाद (B) हैद्राबाद (C) बेंगलुरू (D) चेन्नई
16. Which of the following is <i>not</i> a principle of social case work ? (A) Principle of confidentiality (B) Principle of acceptance (C) Principle of assimilation (D) Principle of self-determination	16. खालीलपैकी कोणते तत्त्व व्यक्तीसह कार्याचे तत्त्व नाही ? (A) गुप्ततेचे तत्त्व (B) स्विकाराचे तत्त्व (C) संमीलीकरणाचे तत्त्व (D) स्वयंनिर्णयाचे तत्त्व

17. Recognition of an individual's positive worth as a human being without necessarily condemning the individual's acting is termed as :

- (A) Recognition
- (B) Acceptance
- (C) Admission
- (D) Approval

18. To link a client with an agency, programme or professional person that can provide the service needed by the client is called :

- (A) Referral
- (B) Consent for release
- (C) Problem checklist
- (D) Person-in-environment

17. व्यक्तीमधील एक मनुष्य प्राणी म्हणून जे चांगले गुण आहे ते त्या व्यक्तीच्या कृत्याला दूषणे न देता स्वीकारणे यास म्हणतात.

- (A) मान्यता
- (B) स्वीकृती
- (C) प्रवेश
- (D) मंजूरी

18. अशिलाचा संस्था, कार्यक्रम किंवा व्यावसायिक व्यक्तीशी मेळ घालण्यासाठी अशिलास आवश्यक असणाऱ्या सेवा पुरवल्या जातात यास म्हणतात.

- (A) संदर्भ सहाय्यता सेवा
- (B) सुटकेसाठी संमती
- (C) समस्या पडताळणी सूची
- (D) वातावरणातील व्यक्ती

19. In case work method, play therapy helps the client :

- (A) to focus on the positivity of their life
- (B) to develop new responses to an ongoing problems
- (C) to involve them in self-examination or feeling and thoughts
- (D) to give demonstration for the non-verbalized incidents

20. 'An Introduction to Social Case Work' was written by :

- (A) Gordan Hamilton
- (B) Florence Hollis
- (C) Armaity Desai
- (D) Dr. Grace Mathew

19. व्यक्तीसह कार्य पद्धतीत खेळ उपचारपद्धती अशिलास मदत करते :

- (A) त्याच्या आयुष्यातील सकारात्मतेवर भर देण्यासाठी
- (B) वर्तमान समस्यांना नवीन प्रतिसाद निर्मितीसाठी
- (C) स्वपरिक्षण, भावना व विचार यात त्यांना सहभागी करून देणे
- (D) घटनांचे अमौखिक प्रात्यक्षिक देण्यासाठी

20. 'एन इंट्रोडक्शन टू सोशल केस वर्क' हे पुस्तक यांनी लिहिले आहे :

- (A) गार्डन हॅमिल्टन
- (B) फ्लॉरेन्स होलिस
- (C) अरमायती देसाई
- (D) डॉ. ग्रेस मॅथ्यु

21. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below

Authors	Books
(a) Arthur Fink	(i) Social Group Work : A Helping Process
(b) Gisela Konapka	(ii) Social Case work
(c) Murray G. Ross	(iii) Community Organization
(d) Helen Pearlman	(iv) The Fields of Social Work

Codes :

- (A) (iv), (i), (iii), (ii)
 (B) (i), (iv), (ii), (iii)
 (C) (i), (ii), (iii), (iv)
 (D) (ii), (i), (iv), (iii)

22. learning is through initiation and through doing, developing skills to negotiate social systems on one's own behalf and on behalf of others.

- (A) Psychological
 (B) Social
 (C) Liberal
 (D) Practical

21. जोड्या लावा आणि योग्य संकेतांक निवडा :

लेखक

पुस्तक

- (a) आर्थर फिंक (i) सोशल ग्रुप वर्क : अ हेल्पिंग प्रोसेस
 (b) जिसेला कोनापका (ii) सोशल केस वर्क
 (c) मरे जी. रॉस (iii) कम्युनिटी ऑर्गनायझेशन
 (d) हेलेन पर्लमन (iv) दि फिल्ड्स ऑफ सोशल वर्क

संकेतांक :

- (A) (iv), (i), (iii), (ii)
 (B) (i), (iv), (ii), (iii)
 (C) (i), (ii), (iii), (iv)
 (D) (ii), (i), (iv), (iii)

22. शिकण्याची प्रक्रिया म्हणजे पुढाकाराने प्रत्यक्षकृती करून, कौशल्य विकसित करून स्वतः तर्फे किंवा इतरांमार्फत सामाजिक व्यवस्थेशी तडजोड करणे.

- (A) मानसिक
 (B) सामाजिक
 (C) उदार
 (D) व्यावहारीक

23. Which of the following groups, formed to meet socioemotional needs of group members focus on education, growth, remediation and socialization ?

- (A) Task
- (B) Treatment
- (C) Team
- (D) Organizational

24. A is a small group characterized by all of the dynamics of interrelated group processes.

- (A) team
- (B) unit
- (C) click
- (D) committee

23. गटातील सदस्यांच्या भावनिक तथा सामाजिक गरजांची पूर्तता करण्यासाठी निर्माण केलेले खालीलपैकी कोणते गट हे सदस्यांचे शिक्षण, वाढ, उपचार तथा सामाजिकरण यावर भर देतात ?

- (A) कार्य
- (B) उपचार
- (C) चमू
- (D) संस्थात्मक

24. खालीलपैकी कोणते लघु-गट वैशिष्ट्ये आंतरसंबंधित गट प्रक्रियेची सर्व गतीशिलता दर्शविते ?

- (A) संघ
- (B) घटक
- (C) टकटक
- (D) समिती

25. The principle of democratic group process is fundamental to

- (A) Social goals model
- (B) Remedial model
- (C) Reciprocal model
- (D) Both remedial and reciprocal models

26. The philosophy of community organisation recognizes the power of :

- (A) NGO
- (B) Individual
- (C) Vote
- (D) People

25. लोकशाही गटप्रक्रिया तत्त्व हे खालीलपैकी गटकार्याच्या कोणत्या प्रारूपाचा पाया समजला जातो ?

- (A) सामाजिक ध्येय प्रारूप
- (B) उपचारात्मक प्रारूप
- (C) रेसिप्रोकल मॉडेल
- (D) उपचारात्मक व रेसिप्रोकल मॉडेल दोन्हीही

26. समुदाय संघटनेचे तत्त्वज्ञान कशाचे सामर्थ्य अधोरेखित करते ?

- (A) अशासकीय संस्था
- (B) व्यक्ती
- (C) मत
- (D) लोक

27. Social action is an integral part of :

- (A) Community rights
- (B) Community organisation
- (C) Community development
- (D) Community empowerment

28. Community organisation is a method of social work but community development is a :

- (A) programme for structural changes
- (B) programme for system change
- (C) programme for planned change
- (D) programme for locality change

27. सामाजिक कृती खालीलपैकी कशाचा अविभाज्य भाग आहे ?

- (A) समुदाय हक्क
- (B) समुदाय संघटन
- (C) समुदाय विकास
- (D) समुदाय सशक्तीकरण

28. समुदाय संघटन ही समाज कार्याची पद्धती आहे पण समुदाय विकास :

- (A) रचनात्मक बदलासाठीचा कार्यक्रम
- (B) व्यवस्थात्मक बदलासाठीचा कार्यक्रम
- (C) नियोजनात्मक बदलासाठीचा कार्यक्रम
- (D) स्थानिक बदलासाठीचा कार्यक्रम

29. Which one of the following is a problem solving skill of community organisation ?

- (A) Responding
- (B) Organising
- (C) Goal setting
- (D) Team work

30. The concept of parapolitics in community organisation refers to :

- (A) A system or practice of politics in which accountability is consciously diminished
- (B) The socio-political exploitation of community councils
- (C) Conduct of public affairs by rational debate
- (D) Parallel practice of politics

29. खालीलपैकी कोणते एक समुदाय संघटन पद्धतीचे समस्या निवारण कौशल्य आहे ?

- (A) प्रतिक्रियात्मक उत्तर
- (B) संघटन करणे
- (C) ध्येय निश्चिती
- (D) सांघिक कार्य

30. समुदाय संघटन पद्धतीमध्ये निम-राजकीय संकल्पना म्हणजे :

- (A) एक व्यवस्था किंवा राजकारण ज्यात बांधिलकी जाणीवपूर्वक कमी होते
- (B) समुदाय परिषदांचे सामाजिक-राजकीय शोषण
- (C) सूत्र चर्चेतून सार्वजनिक हिताची जोपासना
- (D) समांतर राजकारण

31. Which one of the following is *not* a quantitative research design ?

- (A) Descriptive research design
- (B) Case study research design
- (C) Exploratory research design
- (D) Experimental research design

32. **Assertion (A)** : In quantitative research, researchers prefer questionnaire.

Reason (R) : One can measure variables and use statistical tests.

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are not true
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is not true but (R) is true

31. खालीलपैकी कोणते संख्यात्मक संशोधन आराखडा नव्हे ?

- (A) वर्णनात्मक संशोधन आराखडा
- (B) व्यक्ति अध्ययन संशोधन आराखडा
- (C) स्पष्टीकरणात्मक संशोधन आराखडा
- (D) प्रायोगिक संशोधन आराखडा

32. **विधान (A)** : संख्यात्मक संशोधनामध्ये संशोधक प्रश्नावलीला प्राधान्य देतात.

कारण (R) : त्यात चलांचे मापन आणि सांख्यिकीय चाचण्यांचा उपयोग करता येतो :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) अचूक आहेत
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) अचूक नाहीत
- (C) (A) अचूक आहे परंतु (R) चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

33. **Assertion (A)** : Assessment of association between variables by percentage difference just gives us an understanding of association likely to exist in sample.

Reason (R) : The inference may be just a chance.

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are not true
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is not true but (R) is true

34. When the null hypothesis (H_0) is true but rejected occurs.

- (A) Sampling error
- (B) Non-sampling error
- (C) Type I error
- (D) Type II error

33. **विधान (A)** : नमुन्यामध्ये चलांमधील आंतरिक संबंधाचे संभावित टक्केवारीच्या विविधतेनुसार परीक्षण हे कल्पना देते.

कारण (R) : निष्कर्ष हा केवळ योगायोग असू शकतो.

- (A) (A) व (R) दोन्हीही बरोबर आहेत
- (B) (A) व (R) दोन्हीही चूक आहेत
- (C) (A) हे बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे
- (D) (A) हे चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

34. जेव्हा शून्यबातल अभ्युपगम अचूक असते परंतु नाकारले जाते तेव्हा काय घडते ?

- (A) नमुन्यातील चूक
- (B) अ-नमूना चूक
- (C) प्रकार I चूक
- (D) प्रकार II चूक

35. Theoretical creations that are based on observations but which cannot be seen either directly or indirectly :

- (A) Theory
- (B) Construct
- (C) Hypothesis
- (D) Variable

36. The National Youth Policy was adopted in the year :

- (A) 1988
- (B) 1998
- (C) 2000
- (D) 2008

35. एकप्रकारची सैद्धांतिक निर्मिती किंवा मांडणी जी विशिष्ट निरीक्षणावर अवलंबून असते परंतू जी प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष स्वरूपात दिसत नाही :

- (A) सिद्धांत
- (B) निर्मित संकल्पना
- (C) गृहीतत्वे
- (D) चल

36. राष्ट्रीय युवा धोरण हे खालीलपैकी कोणत्या वर्षी स्वीकारल्या गेले ?

- (A) 1988
- (B) 1998
- (C) 2000
- (D) 2008

37. Policy means :

- (A) A stated course of conduct for industries
- (B) An established procedure to be adopted by the society
- (C) A decision relating to developing social structure
- (D) A statement of aims and objectives

38. Process of translating social policy into social service is :

- (A) Social Welfare
- (B) Social Action
- (C) Social Service Administration
- (D) Public Administration

39. Affirmative action is also known as :

- (A) Positive discrimination
- (B) Negative discrimination
- (C) Firm discrimination
- (D) No discrimination

37. धोरण म्हणजे :

- (A) उद्योगांसाठी घालून दिलेली कार्यपद्धती
- (B) समाजाने स्वीकारावयाची प्रस्थापित प्रक्रिया
- (C) सामाजिक संरचना विकसित करण्या-संबंधीचा निर्णय
- (D) ध्येये आणि उद्दिष्ट्ये याबाबतचे विधान

38. सामाजिक धोरण सामाजिक सेवेत रूपांतर होण्याची प्रक्रिया म्हणजे :

- (A) समाज कल्याण
- (B) सामाजिक कृती
- (C) सामाजिक सेवा प्रशासन
- (D) लोक प्रशासन

39. होकारार्थी कृती ही या नावाने सुद्धा ओळखली जाते.

- (A) सकारात्मक भेद
- (B) नकारात्मक भेद
- (C) पक्के भेद
- (D) भेद न करणे

40. The objective of National Rural Livelihood Mission (Aajeevika) is :

- (A) to assist families below the poverty line in the rural areas by taking up self-employment ventures in a variety of activities
- (B) to create efficient and effective institutional platforms of the rural poor (SHG) enabling them to increase household income improved access to financial services
- (C) Holistic of micro-enterprises covering all aspects of self-employment which include organising rural poor into self-help
- (D) to increase the income of the cultivator, economic resources and potential of the village

40. राष्ट्रीय ग्रामीण आजीविका अभियान (मिशन)

चे उद्देश :

- (A) ग्रामीण क्षेत्रातील विविध उपक्रमात गुंतलेल्या स्वयंरोजगारीत दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांना मदत करणे
- (B) कौटुंबिक उत्पन्न वाढविण्यात ग्रामीण गरीबांचे कार्यक्षम आणि प्रभावी संस्थात्मक व्यासपीठ निर्माण करणे
- (C) ग्रामीण गरीबांना स्वयं-सहाय्यता गटांमध्ये अंतर्भूत करून स्वयं-रोजगाराच्या सर्व पैलूंसह व्यापक लघु-उद्योग निर्माण करणे
- (D) शेतकऱ्यांच्या उत्पन्नात वाढ, आर्थिक संसाधने आणि खेड्यातील सुप्त संसाधनात वाढ करणे

41. **Assertion (A)** : Right to education makes provision that every child has right to get education

Reason (R) : Private school are also responsible for giving education to poor children

(A) Both (A) and (R) are correct but (R) is not the correct explanation of (A)

(B) (A) is correct but (R) is not correct

(C) (R) is correct but (A) is not correct

(D) Both (A) and (R) are correct and (R) is the correct explanation of (A)

41. **विधान (A)** : शिक्षणाचा अधिकार हा प्रत्येक मुलाला शिक्षण घेण्याच्या अधिकाराची तरतुद करतो

कारण (R) : खाजगी शाळांदेखील गरीब मुलांना शिक्षण देण्यासाठी जबाबदार आहेत

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत परंतु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नव्हे

(B) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे

(C) (R) बरोबर आहे परंतु (A) हे चूक आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर असून (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण होय

42. World Mental Health Day is celebrated every year on : (A) October 10 (B) October 11 (C) October 2 (D) October 6	42. जागतिक मानसिक आरोग्य दिन दरवर्षी पुढीलपैकी कोणत्या दिवशी साजरा केल्या जातो ? (A) 10 ऑक्टोबर (B) 11 ऑक्टोबर (C) 2 ऑक्टोबर (D) 6 ऑक्टोबर
43. Social anxiety disorder among children is manifested in the form of : (A) School refusal (B) Temper tantrums (C) Elective mutism (D) Breath-holding spasms	43. मुलांमधील सामाजिक चिंताग्रस्त अवस्था खालीलपैकी कोणत्या स्वरूपात प्रकट होते ? (A) शाळेत जाण्यास नकार (B) स्वभावातील त्रागा (C) इलेक्टिव्ह म्युटिझ्म (D) ब्रेथ-होल्डिंग स्पॅझ्म
44. Suicide prevention helpline is an example of : (A) Counselling intervention (B) Adolescent mental health intervention (C) Crisis intervention (D) Scholastic mental health intervention	44. 'आत्महत्या प्रतिबंध हेल्पलाईन' हे खालीलपैकी कशाचे उदाहरण होय ? (A) समुपदेशन मध्यस्थी (B) किशोरांच्या मानसिक स्वास्थ्याबाबत मध्यस्थी (C) संघर्षअवस्थेतील मध्यस्थी (D) शालेय मानसिक आरोग्य मध्यस्थी

45. Primary source of democratic power in India is a :

- (A) Constitution of India
- (B) Village
- (C) Right to vote
- (D) Parliament

46. **Assertion (A)** : Women's participation in political governance is the key to empowerment of women and social change.

Reason (R) : Women actively raise their voice against proxy participation in local self-government.

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

45. भारतात लोकशाही सत्तेचे स्रोत :

- (A) भारताची राज्यघटना
- (B) गाव
- (C) मतदानाचा अधिकार
- (D) संसद

46. **विधान (A)** : महिला सशक्तीकरण व सामाजिक परिवर्तन प्रक्रियेत राजकीय प्रशासनामध्ये महिलांचा सहभाग अत्यंत महत्त्वाचा असतो.

कारण (R) : स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये (शासन) खोट्या सहभागाविरुद्ध महिला त्यांचा सक्रिय आवाज उठवतात.

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर असून (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर असून (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) चुकीचे आहे
- (D) (A) हे चूक आहे परंतु (R) बरोबर आहे

47. Rank the countries listed below by their Human Development Index 2014 :

(a) United States

(b) Australia

(c) Switzerland

(d) Netherlands

(e) Norway

(A) Norway, Australia, Switzerland, Netherlands, United States

(B) United States, Netherlands, Switzerland, Australia, Norway

(C) Australia, Norway, Netherlands, United States, Switzerland

(D) Switzerland, Norway, Australia, United States, Netherlands

47. 2014 चे मानव विकास निर्देशांकानुसार खालील देशांची अग्रक्रमानुसार यादी करा :

(a) संयुक्त राष्ट्रे

(b) ऑस्ट्रेलिया

(c) स्वित्झरलँड

(d) नेदरलँड्स

(e) नार्वे

(A) नार्वे, ऑस्ट्रेलिया, स्वित्झरलँड, नेदरलँड्स, संयुक्त राष्ट्रे

(B) संयुक्त राष्ट्रे, नेदरलँड्स, स्वित्झरलँड, ऑस्ट्रेलिया, नार्वे

(C) ऑस्ट्रेलिया, नार्वे, नेदरलँड्स, संयुक्त राष्ट्रे, स्वित्झरलँड,

(D) स्वित्झरलँड, नार्वे, ऑस्ट्रेलिया, संयुक्त राष्ट्रे, नेदरलँड्स,

48. Amartya Sen has brought about a revolution in development thinking by defining development as an :

- (A) Expansion of credit supply system
- (B) Expansion of tertiary sector
- (C) Expansion of opportunities
- (D) Expansion of services

49. **Assertion (A)** : Smart city civilization and industrialization is essential for social development.

Reason (R) : Not at the cost of people's displacement and environmental degradation.

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

48. अमर्त्य सेन यांनी विकासाची व्याख्या अशी करून विकासासंबंधित विचारात क्रांति आणली :

- (A) पतपुरवठा व्यवस्थेचा विस्तार
- (B) तृतीय क्षेत्राचा विस्तार
- (C) संधीचा विस्तार
- (D) सेवांचा विस्तार

49. **विधान (A)** : 'स्मार्ट सिटी' नागरी संस्कृती व औद्योगिकीकरण सामाजिक विकासासाठी आवश्यक असते.

कारण (R) : लोकांचे विस्थापन व पर्यावरण विध्वंसाची किंमत देवून नव्हे.

- (A) (A) व (R) दोन्हीही बरोबर आहेत व (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) व (R) दोन्हीही बरोबर आहेत परंतु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही आहे
- (C) (A) हे बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे
- (D) (A) हे चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

50. **Assertion (A)** : Corporate Social Responsibility (CSR) is considered as corporate citizenship.

Reason (R) : It is an ethical obligation of industries towards the society.

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

50. **विधान (A)** : उद्योजकांचे सामाजिक उत्तरदायित्व हे उद्योजकांचे नागरिकत्व म्हणून विचारात घेतले जाते.

कारण (R) : ही उद्योगांची समाजाप्रती नैतिक जबाबदारी आहे.

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे आणि (R) हे (A) चे अचूक उत्तर आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे परंतु (R) हे (A) चे अचूक उत्तर नाही

(C) (A) बरोबर आणि (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आणि (R) बरोबर आहे

AUG-20215/II

ROUGH WORK